

Příloha č. 1 k zápisu jarního oborového setkání, květen 2008

DISKUSE S MINISTREM ŽP MARTINEM BURSÍKEM

V rámci dopoledního bloku OS proběhlo setkání ekologických NNO s ministrem životního prostředí Martinem Bursíkem. Ministr na úvod shrnul témata, kterým se MŽP věnuje, a která považuje za nejzásadnější. Následně odpovídal na dotazy členů platformy, které se dotýkaly Politiky územního rozvoje, vyjmutí části území z VÚ Boletice, péče o krajinu ve vztahu vlastnictví pozemků (transformace pozemkového fondu), či personálního obsazení v managementu NP. Ministr vyzval zástupce NNO ke spolupráci, k iniciaci tematických schůzek. Zdůraznil tak důležitost vytvoření zpětné vazby, která je pro MŽP cenná. Současně však apeloval na NNO, aby byly argumentačně připraveny.

S ohledem na krátký časový prostor na pokládání otázek ministrowi Bursíkovi bylo dojednáno, že nezodpovězené dotazy budou v odpoledním bloku zodpovídat zástupci MŽP Daniel Vondrouš, Jan Dusík, Tomáš Kažmierski.

Úvod: Martin Bursík

Hlavní prioritou je klima: pod toto téma lze zahrnout dílčí témata, jako: doprava, energetika, hospodaření v lesích, zvyšování retenční schopnosti krajiny, dodržování pravidel v zemědělství, atd.

- snižování emisí, snižování dopadů klimatické změny, ekonomické souvislosti, konotace bezpečnostní, sociální
- do českého předsednictví s největší pravděpodobností spadne vyjednání klimaticko-energetického balíčku, úkol pro ČR, aby se Evropa shodla.
- koordinovaná politika pro tři předsednické země (Francie - jedno ze čtyř priorit, Švédsko - jasná priorita, ČR - boj proti skepticizmu)
- operační program životního prostředí: 140 miliard - problémem vodohospodářské smlouvy z devadesátých let
- ekologická daňová reforma - elektřina 1%, výrazná změna u uhlí, vyjmuta elektřina pro vlaky, lanovky, výnos z daně 4,5 - 5 miliard, výnosová neutralita snížení vedlejších nákladů práce
- novela zákona o silniční dani - rozdíl pro podnikatele - nová, stará auta, biopaliva - MŽP dává jasné signály o svých preferencích a snahách „čistých aut“
- biopaliva - blending (všechno by se soustředilo na bioethanol - dědictví Zemanovy vlády; zvýšení cen potravin, ceny kukuřice) spolupráce s Bruslem (kritéria udržitelnosti); u každého biopaliva se bude sledovat celý cyklus (udržitelnost, způsob výroby, země původu)
- doprava (Přelouč, Labe - v rukou MŽP), na jednání vlády bylo otevřeno téma Dunaj - Odra - Labe (územní ochrana byla vládou odmítnuta; ocenění Hnutí Duha, která se v této problematice hodně angažovala)
- víkendový zákaz kamionové dopravy, nadále obtíže s ostatními silnicemi - v rukou ministerstva dopravy, je těžké něco změnit. Snaha o prosazení posuzování variant. Pořád bojujeme. Velké problémy s okruhem kolem Prahy a spojkou Brno - Vídeň.
- držíme zlato, uran, zvýšení povinného ručení provozovatelů jaderných zařízení, Říman má za úkol ratifikovat Vídeňskou úmluvu
- rozšíření soustavy Natura 2000 - panonské oblasti, rozšíření CHKO
- Heřminovy - bilance povodí (nulová varianta přírodě blízká není možná, suché poldry změna hospodaření v lese, na zemědělské půdě - výsledkem je prosazování malé varianty na místo velké - zaplavení ¼, uměle bude vysazen lužní les - přírodě blízká opatření jsou kombinovaná s vodou)

- zákon o předcházení o ekologické ujmě
- dnes v parlamentu, stavební zákon, předpokládá, že přehlasují senát a udrží se stará verze
- 1. prohra žaloba na alokační plán - od začátku prohrané (snaha o stažení této žaloby, stále vyjednává o stažení). „Vyšegrádská koalice špindírů“ - omezení či zákaz dovozu odpadů, pokud je to v rozporu s odpadovým plánem - spolupráce probíhá spíše se Švédskem, Dánskem, Holandskem.
- 2. prohra v klimatu - snižování emisí, vytvoření nátlaků na elektrárny: 2013 by neměly elektrárenské společnosti mít povinnost 100 % nakupovat povolenky v aukcích, jak navrhuje Evropská komise; v roce 2013 začít s 20 % povolenek do roku 2020 100 %.

Pavel Činčera (BEZK): Financování EVVO

Z prostředků národních programů byly financovány některé projekty EVVO, důležitost dvojkolejnosti financování. Konkurence je zdravá, prostředky z národních programů mají jiný popis než prostředky ze SFŽP a jsou využitelné i ke kofinancování projektů. Aby pokračoval pozitivní vývoj, je důležité, aby finance bylo možné využívat z obou zdrojů.

MB: je připraveno řešení. Z národních programů by byl spuštěn typ grantů stanovených podle témat akčního programu životního prostředí. Nové nastavení limitů a parametrů, omezení počtu projektů na žadatele. Popis nových parametrů byl přenechán na odpolední část programu.

Luděk Šíkola (EPS) - Politika územního rozvoje (PÚR)

PÚR je závazný pro všechny územní plány v ČR. Jde o zásadní dokument. Přípravuje ji MMR. MŽP má velkou kompetenci v SEA. MŽP může stanovit podmínky, rozsah v posuzování SEA. Nezbytná komunikace mezi resorty MŽP a MMR. První připomínky ze strany MŽP byly MMR obroušeny do nějaké podoby. Apeluje na silnou pozici, kterou MŽP ze zákona má, aby v procesu tvorby PÚR byla využita, aby tento proces neskončil špatně.

MB: obecně má špatnou zkušenost s MMR, kdy MŽP připravuje argumentaci v zastoupení za MMR (např. novela stavebního zákona - možnost stavět v nezastavěných území obcí bez schváleného územního plánu). Komunikace s MMR je dlouhodobým problémem, neboť na MMR chybí partner k vyjednávání. MŽP bude vyvíjet na MMR tlak.

Daniel Vondrouš: MŽP obdrželo zápis z MMR, se kterým nesouhlasilo a dalo rozpor a běží další dohadování. Věcné připomínky má na starosti sbírat Pelc a Dobrovský. 13. května proběhne meziresortní schůzka k věcným připomínkám. Navržena možnost zapojení NNO do tohoto procesu.

Ondřej Volf (SEV Ametyst): Některé záměry v návrhu PÚR zůstaly v konkrétní podobě. U některých se dá najít významný vliv např. u dolů, u některých je to problematické např. u náhradních energetických zdrojů (konkrétně uvedena např. jaderná elektrárna Blahutovice). Je nutné k tomu zaujmout postoj.

MB: MŽP ještě neví, zda s tím souhlasit nebo ne.

Luděk Šíkola (EPS): Vrácení kompetencí z MMR na MŽP.

MB: připravuje argumentaci, ale nevidí velkou pravděpodobnost úspěchu.

Pavel Příbyl (Hnutí Duha): Do vlády má jít kanál Odra - Labe (odloženo z ledna). Vazba na PÚR. Pokud to nedopadne podle představ MŽP, jak s tím bude naloženo?

MB: Šance pro zrušení rezerv. Koordinátorem pracovního týmu z jednotlivých resortů je ministerstvo dopravy, kde se shromažďují informace a zpracovává se SWOT analýza. V současné době není jednání ve fázi, aby o této problematice mohla rozhodovat vláda. Pracovní skupina není tak daleko, aby mohla být věc rozhodnuta. Pokud bude možnost, ministr ŽP se bude snažit získat prostor - vést primární jednání s Řebíčkem a jít před vládu s předjednanou věcí (na poradě ministrů). Protože je před krajskými volbami a pro řadu obcí jde o bariéru rozvoje kvůli blokaci, vytváří se tak prostor pro získání spojenců.

Jaromír Bratka (MS-SOP): dotaz na péči o krajinu ve vztahu k vlastnictví státní půdy (pozemkový fond). Půda se rozprodává a přestává být ve státním vlastnictví. Přitom je nutné zachovat nějakou plochu pro účely péče o krajinu (pozemkové úpravy, protipovodňová opatření, příp. směny při výkupech při vyhlášení zvláště chráněných území, atd.).

MB: Ministerstvo zemědělství pod Gandalovičovým vedením přišlo na vládu s návrhem na transformaci pozemkového fondu, všechny fondy mimo rozpočtové zdroje se zruší a začlení se jako zvláštní kapitoly do rozpočtu jednotlivých ministerstev. Bursík vyhrál tuto debatu a SFŽP zůstane. Gandalovič má za úkol transformovat, zrušit pozemkový fond. Vytvořen prostor pro jednání, ve kterém se podařilo vyjednat (prosazeno formou vládního usnesení):

- 1. MZE má za úkol převést pozemky zvláště chráněných území na MŽP nebo na organizace zřízené MŽP do data transformace pozemkového fondu (r. 2014)*
- 2. Část půdního fondu zůstane ve vlastnictví státu pro účely realizace základního systému ekologické stability a péče o krajinu*

V současné době MŽP má asi 10 témat, které bude s MZe projednávat (např. hladina vody na Pálavě, ochrana kormoránů, ochrana zvěře a poškozování porostů, atd.).

Jaromír Bratka (MS-SOP): V loňském roce bylo zmíněno, že jednou z priorit jsou i rozsáhlé personální změny na MŽP. Jestli se to daří?

MB: K některým změnám došlo, nejvyšší management ministerstva je téměř stabilizován, podařilo se zabránit politickým vlivům. Jsou jmenovány osoby proto, že něco umí. MŽP má nového personalistu, který vytvořil personální strategii. V současné době se MŽP propojuje s univerzitami a hledá na potřebné pozice mezi absolventy. Problémem zůstává např. odbor odpadů - nedostatek odborníků a MŽP hledá posily. Srovnání s pozicí spojenou s klimatem, kterou nakonec obsadil James Hunt, který původně pracoval na britském ministerstvu životního prostředí. Na předsednictví bude MŽP hledat posily i ze zahraničí. Personální a procesní audit: reorganizace státní správy v oblasti ŽP (reforma - rozdělení koncepční části od části, kde se vedou správní řízení - 2010).

Tomáš Brinke (ČSO): Dotaz ohledně záměru vybudování lyžařského areálu v VÚ Boletice. MŽP se hlásí pod deklaraci s jihočeským krajem a ministerstvem obrany. Ochrana 1. zóny NP Šumava. Nyní se bude jednat o změnách vyjmutí asi 17 % území. Dá MŽP tomuto projektu zelenou?

MB: Jde o zpolitizovaný problém, který Bursík zdědil. Všem záleží na chodu Šumavy. Je velice těžké rozklíčovat, proč ty vesnice bojují proti kůrovci, co je pravým záměrem. Postupné kroky, které na Šumavě byly uplatněny:

- 1. Byl zneužit Kyril - vysokohorské smrčiny NP původně plánoval jako bezzásahovou oblast, nicméně v době kalamity byl aplikován lesní zákon. Bursík zrušil rozhodnutí parku o aplikaci lesního zákona, zároveň se vymezilo 18-20 % prostor jako*

bezzásahový. S tímto postupem souhlasily pouze Kašperské hory. MŽP si za svým postupem stojí s odůvodněním, že se jedná o odbornou věc, nikoli politickou.

2. od změny ředitele parku se vyjednává „velká dohoda“ (začalo se Boleticemi, v současné době zahrnuje obecnou představu využití daného území), série přání versus odbornost. MŽP nabízí projekty pro pomoc rozvoje obcím (lepší dopravní dostupnost, program odpadového hospodářství, ukázky tradičního hospodaření v krajině, řemeslné dílny, informační střediska atd.). MŽP nabízí starostům spolupráci, která umožňuje rozvoj Šumavy, dává perspektivy i ekonomické a zvýšení atraktivity. Synergie Správy NP s obcemi.
3. Boletice - území. Bursík viděl projekt. V době Kryla bylo hospodaření v lese Boletic špatné. Když posoudí projekt, tak areál v určité formě je daleko menším zlem než jiný rozvojový projekt jinde. Pokud se budeme dívat na tento areál pouze optikou Boletic, určitě jde o významné území. Nicméně jde o složitá vyjednávání. Pokud chceme zafixovat jiná území a získat na naši stranu obce a vytvořit dlouhodobou spolupráci, musíme někde ustoupit. Nicméně nějaké místo se musí najít. Stavba bude samozřejmě podléhat procesu EIA. MŽP bude bojovat za vzhled záměru, ale víceméně s ním souhlasí.

Tomáš Brinke (ČSO): Nesouhlas s ministrem, že se jedná o horší území v rámci NP Šumava. Je stejně cenné, jako ta ostatní. Připouští však, že ve hře je více záměrů a je potřeba o nich jednat.

MB: Nejde o to být fundamentalistou a bouchat do stolu. Cílem není udržet válečný stav, ale domluvit se. Jde o téma, u kterého je těžké udržet 101 převahu ve sněmovně.

Pavla Matějková (Calla): Apelovala na ministra, aby hlasování v poslanecké sněmovně o vynětí části území z vojenského újezdu z armádní správy a převedení pod správu civilní, následovalo až po splnění všech administrativních náležitostí. Je důležité předejít spekulacím s pozemky.

MB: Nabídka schůzky s Františkem Pelcem, který se této problematice na MŽP věnuje.

Kateřina Ptáčková: Zda je možné domluvit schůzky ad hoc k řadě jiných témat.

MB: Určitě. V řadě témat MŽP potřebuje pomoc z NNO. Úspěšným příkladem je průběh Integrovaného registru znečištění, kde velice pomohla např. Arnika, která upozornila na řadu nedostatků. Je řada témat, kde NNO můžou sehrát důležitou roli. Možnost obracet se na Daniela Vondrouše. Předpokladem je, že se MŽP neuzavře do ulity a bude využívat zpětné vazby ze strany NNO. Bursík může v řadě případů objasnit politické tlaky a problémy a vysvětlit reálné možnosti. Zároveň apeloval na nutnost NNO být argumentačně připraveny.